

Inhoud voorstel aan Raad

Onderwerp

Zienschwizje jaarrekening 2015, begrotingswijziging en begroting Recreatieschap Alkmaarder- en Uitgeestermeer

Gevraagd besluit

1. Op basis van artikel 26 van de Gemeenschappelijke Regeling Alkmaarder- en Uitgeestermeer een positieve zienschwizje op de jaarrekening 2015 van het recreatieschap Alkmaarder- en Uitgeestermeer inclusief De Buitenlanden vast te stellen.
2. Op basis van artikel 59 Wet Gemeenschappelijke Regelingen de volgende zienschwizje vast te stellen:
 - a. Een positieve zienschwizje op de begrotingswijzigingen 2016 van het recreatieschap Alkmaarder- en Uitgeestermeer (inclusief De Buitenlanden);
 - b. Een positieve zienschwizje op de ontwerpbegroting 2017 van het recreatieschap Alkmaarder- en Uitgeestermeer (inclusief De Buitenlanden).

Kernverhaal

De recreatieschappen voorzien in de behoefte aan openlucht recreatie in de directe omgeving van de stad. Zaanstad participeert als verbonden partij in twee recreatieschappen RAUM (Alkmaarder- en Uitgeestermeer) en Twiske – Waterland. De recreatieschappen zijn openbare lichamen op basis van artikel 59 Wet gemeenschappelijke regelingen. Op basis van art. 25 en art. 26 van de Gemeenschappelijke Regeling RAUM dienen de begroting en jaarrekening voor een zienschwizje te worden aangeboden aan de raden van de deelnemende gemeenten.

In 2008 is het RAUM uitgebreid met het nieuwe recreatiegebied De Buitenlanden. De financiële boekhouding wordt gescheiden gehouden.

RAUM

Het programma van het RAUM voor 2015 is voor het grootste deel conform begroting uitgevoerd. De begroting sluit met een negatief saldo van € 132.433,-. In de gewijzigde begroting van 2016 wordt een negatief resultaat verwacht van € 118.570,-. Dat komt met name door werkzaamheden die doorschuiven naar 2016, namelijk de revisie van de verhardingen die wordt uitgevoerd met de werkzaamheden van het Hoogheemraadschap aan de dijkverzwaring bij de Hoorne. In 2017 wordt een positief resultaat begroot van € 71.936,-.

Evenals het recreatieschap Het Twiske heeft ook het RAUM de opgave om de begroting in evenwicht te brengen met de beschikbare middelen door enerzijds bezuinigingen en anderzijds door het aanboren van nieuwe inkomsten- genererende bronnen.

Om de huidige inrichting van het recreatiegebied in stand te houden is de komende 25 jaar een bedrag van € 335.000,- nodig voor groot onderhoud en vervanging. Jaarlijks is er een bedrag van € 61.000,- beschikbaar. Hiermee is er dus een structureel exploitatietekort van € 274.000,-.

Op basis van de risico- inventarisatie komt het benodigde weerstandsvermogen uit op € 484.000,-. Direct beschikbaar uit de reserves is € 45.392,-. Het algemeen bestuur kan ook de bestemmingsreserves ad € 698.517,- vrij besteden. Op die basis is de weerstandscapaciteit voldoende.

Om het structurele tekort naar beneden te krijgen en zo het tekort voor groot onderhoud en vervanging op termijn op te vangen wordt aandacht besteed aan het afstoten van beheertaken, het omvormen/ innoveren en aan het genereren van meer inkomsten. Om meer inkomsten te genereren is met ondernemers en met andere stakeholders in het gebied is een visie opgesteld 'Naar een duurzame instandhouding van het recreatiegebied Alkmaarder- en Uitgeestermeer'. Daarin zijn de mogelijkheden verkend om recreatieve ontwikkelingen te realiseren bij de oeverparken. De ontwikkelingen bij oeverpark Dorregeest en de Woudhaven

zijn op termijn veelbelovend, maar voor het plan voor de recreatieve ontwikkeling van Erfgoedpark De Hoop, dat essentieel is om het structurele exploitatietekort op te heffen, blijkt geen meerderheid in de gemeenteraad van Uitgeest.

De Buitenlanden

Het saldo van baten en lasten van De Buitenlanden in 2015 is € 228.333,- (positief). De ontwikkeling van recreatiegebied De Buitenlanden is vertraagd door onderhandeling over grondposities en daarom is gewacht met de groenaanpassingen en werving van een ondernemer voor de recreatieboerderij. In de Omzoom zijn fiets- en wandelpaden gerealiseerd bij het sportpark. Tussen de Dorpsstraat Assendelft en de Nauernasche Vaart is een boerenlandpad aangelegd.

In de gewijzigde begroting van 2016 wordt een positief resultaat geraamd van € 167.337,- en in 2017 een positief resultaat begroot van € 181.216,-.

Meer informatie over het recreatieschap Alkmaarder- en Uitgeestermeer (RAUM) is te vinden op www.recreatienoordholland.nl

Aanleiding

De recreatieschappen voorzien in de behoefte aan openlucht recreatie in de directe omgeving van de stad. Zaanstad participeert als verbonden partij in de recreatieschappen RAUM (Alkmaarder- en Uitgeestermeer) en Twiske – Waterland. De recreatieschappen zijn openbare lichamen op basis van artikel 59 in de Wet Gemeenschappelijke Regelingen.

In onderstaande tabel is het aandeel van Zaanstad weergegeven.

Gemeenschappelijke regeling	Participanten-bijdrage Zaanstad volgens jaarrekening 2015 in €	Participanten-bijdrage Zaanstad volgens begrotingswijziging 2016 in €	Participanten-bijdrage Zaanstad volgens begroting 2017 in €	Vertegenwoordiging namens Zaanstad in het bestuur van het schap
Recreatieschap Alkmaarder- en Uitgeestermeer (RAUM) (inclusief De Buitenlanden/Tussen IJ&Z))	283.320	286.012	287.928	Mw L. Vissers-Koopman

Conform besluit Algemeen Bestuur van 20 november 2014.

Provincie Noord-Holland en de bij de schappen aangesloten gemeenten financieren de schappen.

Aandeel in de exploitatie in 2017, verdeeld over de deelnemers:

Alkmaarder- en Uitgeestermeer (RAUM) (incl. De Buitenlanden/ Tussen IJ&Z)	
Participant	Aandeel kosten in €
Provincie NH	732.091
Alkmaar	71.499
Zaanstad	287.928
Beverwijk	56.702
Castricum	52.362
Heemskerk	41.029
Heiloo	24.168
Uitgeest	56.541

totaal	1.322.320

Jaarlijks dient het recreatieschap de jaarstukken en begroting voor een zienswijze voor te leggen aan de raad. De raad heeft een termijn van 8 weken om de zienswijze kenbaar te maken.

Beoogd resultaat

Een zienswijze van de raad op de jaarrekening 2015, de begrotingswijziging 2016 en de begroting 2017 van het recreatieschap Alkmaarder- en Uitgeestermeer inclusief De Buitenlanden. Bij een positieve zienswijze wordt het beheer en de bedrijfsvoering van de recreatiegebieden in de huidige lijn voortgezet.

Kader

Zaanstad participeert als verbonden partij in het recreatieschap RAUM (Alkmaarder- en Uitgeestermeer). Het recreatieschap is een openbaar lichaam op basis van artikel 59 in de Wet Gemeenschappelijke Regelingen. Op basis van art 25 en art 26 van de Gemeenschappelijke Regeling RAUM dienen de begroting en jaarrekening voor een zienswijze te worden aangeboden aan de raden van de deelnemende gemeenten.

In 2015 heeft het Algemeen Bestuur, na een positieve zienswijze van de raad (2015/188417) het ontwikkelingskader vastgesteld 'Naar een duurzame instandhouding van het recreatiegebied Alkmaarder- en Uitgeestermeer'.

Afwegingen

Jaarrekeningen

Voor alle jaarrekeningen geldt dat zij zijn gecontroleerd en goedgekeurd door een onafhankelijke accountant.

Jaarrekening Alkmaarder- en Uitgeestermeer (RAUM)

Het reguliere programma van het recreatieschap voor 2015 is voor het grootste deel conform begroting uitgevoerd. Het saldo van baten en lasten van het RAUM is € 35.708,- minder gunstig dan begroot en heeft geresulteerd in een negatief saldo van € 132.433,-. Het saldo is onttrokken aan de reserves. De stand van de reserves (algemeen reserve en bestemmingsreserve) bedraagt eind 2015 € 743.909,-.

Het verschil tussen het begrote en het gerealiseerde saldo is te verklaren door een eenmalige afboeking van de onderhanden werkpositie Erfgoedpark de Hoop.

Daarnaast zijn werkzaamheden aan de verhardingen doorgeschoven naar 2016 omdat dit afhankelijk is van de planning van onderhoud door het Hoogheemraadschap. De geplande maatregelen voor inkomstenwerving zijn nog niet gerealiseerd, met name met betrekking tot het afstoten van eiland Pannekoek en het realiseren van de reclamemast langs de A9. Deze ontwikkelingen hebben een langere voorbereidingstijd dan voorzien.

In 2015 is veel aandacht besteed aan de twee speerpunten voor de uitvoering van het programma van het recreatieschap:

1. het uitvoeren van het geplande groot onderhoud
2. het programma om met bezuinigingen, omvormingen en inkomstenwerving evenwicht te creëren tussen de lasten en baten van het schap op langere termijn.

Dit is onderdeel van het beleid om het tekort voor groot onderhoud en vervanging (jaarlijks € 274.000,-) op termijn op te vangen en de begroting in evenwicht te brengen. Het op korte termijn realiseren van inkomsten is lastig en kent tegenslagen, dit is gebleken bij het vergunningentraject van het plan voor Erfgoedpark De Hoop. Bovendien zijn de ontwikkelingsmogelijkheden in het RAUM beperkt en is het onderhoud van een

recreatiegebied, met veel water en oevers, aanzienlijk duurder dan een recreatiegebied met vooral land.

In juni is het rapport 'Naar een duurzame instandhouding van het Alkmaarder- en Uitgeestermeer' door het bestuur vastgesteld en naar de participanten toegezonden voor commentaar. Dit rapport is in nauwe samenspraak met ondernemers en belangenorganisaties in het RAUM tot stand gekomen. De provincie werkt aan nieuw beleid om recreatieve activiteiten in te passen binnen het Natuur Netwerk Nederland (NNN).

Er is veel tijd en energie gestoken in de werving en selectie van een exploitant voor Erfgoedpark De Hoop. De realisatie van het beoogde 'Park Oudgeest' op deze locatie is uiteindelijk mislukt omdat er geen meerderheid voor bleek in de gemeenteraad van Uitgeest. Momenteel worden nu bij de gemeente Uitgeest de grenzen verkend van de haalbaarheid van ontwikkelingen.

Met ondernemers en belangenorganisaties is in 2015 verder gezocht naar mogelijkheden om het RAUM verder te ontwikkelen. Er zit perspectief in de ontwikkeling bij Dorregeest, waar ondernemers concreet aan de slag zijn gegaan en graag een eigen exploitatie willen met een volwaardige horecagelegenheid. Bij de Woudhaven heeft het recreatieschap grond aangekocht om in erfpacht aan een ondernemer uit te kunnen geven.

Bij pontje Molletjesveer is de extra inzet gecontinueerd om de overlast van zwemmers en innen van overzetgeld te beperken.

Jaarrekening De Buitenlanden/ Tussen IJ&Z

Het saldo van baten en lasten van De Buitenlanden is € 64.661,- gunstiger dan begroot en heeft geresulteerd in een positief saldo van € 228.333,-. Het verschil tussen het begrote saldo en het gerealiseerde saldo is vooral veroorzaakt door projecten in IJ en Z die nog niet zijn afgerond. Omdat het gebied nog niet volledig is ingericht is er ook op de inzet voor beheer bespaard.

Het saldo is toegevoegd aan de reserves. De stand van de reserves (algemeen reserve en bestemmingsreserve) bedraagt eind 2015 € 667.166,-.

Het programma voor De Buitenlanden bestond in 2015 voornamelijk uit het uitvoeringsprogramma van de tussen IJ en Z projecten. In het voorjaar van 2015 is de promotiekaart van het gebied Tussen IJ&Z gelanceerd. Het wandelpad en het fietspad over de Aagtendijk zijn opgeleverd. Tussen de Dorpsstraat in Assendelft en de Nauernasche Vaardijk is het boerenlandpad Noorderveen aangelegd, een nieuwe schakel in het wandelroutenet van Noord Holland. Bij de Omzoom is een start gemaakt met de aanleg van fietspaden en wandelpaden bij het sportpark.

Het eigendom van de gronden in De Buitenlanden is definitief geregeld en de voorbereidingen zijn gestart voor de geplande groenaanpassingen.

Begrotingswijzigingen 2016

Begrotingswijziging Alkmaarder- en Uitgeestermeer (RAUM)

Voor het RAUM wordt in de gewijzigde begroting 2016 een negatief resultaat verwacht van € 118.570,-. In de oorspronkelijke programmabegroting 2016 werd uitgegaan van een positief resultaat van € 56.141,-. De participantenbijdrage wordt verhoogd met een index voor 2016 van 0,95%.

De belangrijkste wijziging is dat er een aantal werkzaamheden niet zijn uitgevoerd in 2015 en doorschuiven naar 2016. Daardoor zijn de reguliere lasten circa € 36.000,- lager. De incidentele kosten zijn circa € 228.000,- hoger en betreffen werkzaamheden die doorschuiven uit 2015. Het afboeken van de kosten van het Erfgoedpark zorgt voor enkele boekhoudkundige wijzigingen in de begroting. Bezuinigingen zijn onder meer het weghalen van een steiger bij Zwaansmeer en vervangen en bruggen door duikers.

Begrotingswijziging De Buitenlanden/ Tussen IJ&Z

Voor De Buitenlanden/ Tussen IJ&Z wordt een positief resultaat geraamd van € 167.337,-. In de oorspronkelijke programmabegroting 2016 werd uitgegaan van een positief resultaat van € 177.914,-. Er is sprake van een geringe wijziging.

De programma accenten in 2016 zijn:

- Begeleiden en in beheer nemen van de nieuwe recreatieve voorzieningen.
- Uitvoeren laatste fase van de wandel- en fietspaden bij de Omzoom.
- Uitvoeren regeling inrichting boerenlandpaden in poldergebied Assendelft.
- Opstellen van een programma van eisen voor de werving en selectie van de recreatieboerderij in De Buitenlanden.

Programmabegrotingen 2017

Begroting Alkmaarder- en Uitgeestermeer (RAUM) en De Buitenlanden

Voor het RAUM wordt in 2017 een positief resultaat begroot van € 71.936,- en voor De Buitenlanden een positief resultaat van € 181.216,-. Bij het RAUM wordt het bedrag toegevoegd aan de bestemmingsreserve vervangingsinvesteringen, bij De Buitenlanden ook voor en deel aan de algemene reserve.

De participantenbijdragen worden verhoogd met een index voor 2017 van 0,67% gebaseerd op het inflatiecijfer van CBS (CPI november 2015).

De programma accenten voor 2017 zijn:

- Verder implementeren bezuinigingen en inkomstenwerving op basis van voortgang 2016. De visie 'Naar een duurzame instandhouding van het recreatiegebied Alkmaarder- en Uitgeestermeer' is daarbij richtinggevend.
- In beheer nemen van de gerealiseerde voorzieningen IJ&Z.
- Het doorlopen van een werving traject voor boerderij De Buitenlanden op basis van een programma van eisen.

Draagvlak

Het aantal bezoekers aan de oeverparken bedroeg rond de 230.000.

Externe oriëntatie

Zaanstad heeft zich door deelname in de verbonden partij voor onbepaalde tijd tot het beheer van de recreatiegebieden verplicht. Naast Zaanstad participeren de Provincie Noord Holland en de gemeenten Alkmaar, Beverwijk, Castricum, Heemskerk, Heiloo en Uitgeest.

Financiële consequenties

De participantenbijdrage aan de recreatieschappen is begroot in het programma Beheer buitenruimte. Het gevraagde aandeel als bijdrage in de exploitatie van de recreatieschappen is niet volledig beschikbaar in de begroting. Het betreft hier een klein verschil in de jaarschijf 2016 en 2017.

Onderstaand een overzicht van de programma begroting Beheer buitenruimte 2016 en 2017:

RAUM (incl. Buitenlanden)	2016 (€)	2017 (€)
Gevraagd aandeel in het RAUM	286.012	287.928
Beschikbaar in de programmabegroting Zaanstad 2016	285.104	285.104
Verschil	-908	-2.824

Er is een beperkte financiële consequentie voor Zaanstad van € 908,- en € 2.824,-. Voorgesteld wordt voor 2016 deze beperkte overschrijding (van € 908,-) mee te nemen in de burap 2016 en voor 2017 (e.v.) structureel (€ 2.824,-) mee te nemen in de meerjarenprogrammabegroting 2017.

Financiële risico's die samenhangen met het voorstel

De nota weerstandvermogen geeft inzicht in het weerstandvermogen en de weerstandscapaciteit van het RAUM en De Buitenlanden. Op basis van de risico-inventarisatie is het berekende weerstandvermogen € 484.000,-. Direct beschikbaar uit de reserves is € 45.392,-. Met een besluit van het AB is het ook mogelijk om de bestemmingsreserves aan te spreken. Met een totaal van € 1.411.483,- aan reserves waarvan € 743.909,- aan reserve bij het RAUM is de weerstandscapaciteit voldoende.

Juridische consequenties

Indien tijdig een zienswijze wordt toegezonden zal het Dagelijks Bestuur deze bij de jaarrekening, de begrotingswijziging en de programmabegroting voegen welke worden aangeboden ter besluitvorming aan het Algemeen Bestuur.

Vervolgtraject

Het college draagt, na raadsbehandeling, zorg voor verzending van de zienswijze in een brief aan het dagelijks bestuur van het recreatieschap Alkmaarder- en Uitgeestermeer (incl. De Buitenlanden) met het verzoek deze aan te bieden aan het Algemeen Bestuur.

Opsteller: Peletier, P.

Versie: 26-4-2016 12:55:00